

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoria

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XXXIX. De persecutione Decii: & quae passus est Origenes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

nam autem vobis quæ & quanta perperam asserat hæc secta, ne forte vos ab illa abripi finatis. Ex universo sacræ Scripturæ Canone quædam rejicit: quibusdam verò utitur testimoniis tum ex veteri instrumento, tum ex evangelio. Paulum quidem Apostolum integrum repudiat. Docet præterea indifferentem rem esse Christum abnegare: & eum qui sapit, ore quidem tenus in ipso discrimine negaturum esse, sed non ex animi sententia. Librum etiam profertur quem è caelo delapsum affirmant: eosque qui auscultaverint illi & crediderint, peccatorum veniam consecuturos, & quidem diversum ab illa peccatorum remissione quam Jesus Christus impertuit. Sed de his hæcenus.

CAPUT XXXIX.

De persecutione Decii, & qua passus est Origenes.

Philippo interim cum septem annis regnavisset, successit Decius: qui præodio adversus Philippum, persecutionem intulit ecclesiæ. In qua persecutione cum Fabianus Romæ martyrium pertulisset, in ejus locum Cornelius subrogatus est episcopus. In Palestina autem Alexander Hierosolymorum episcopus, rursus propter Christum ad Præfidis tribunal adductus, cum ex secunda hac confessione magnam gloriam retulisset, Cæsaree in carcerem conjectus est: vir decora senectute & veneranda canitie conspicuus. qui cum post præclaram atque illustrem Christianæ fidei confessionem in præfidiæ judicio editam, tandem in custodia animam exhalasset, mazabanes in ejus locum episcopus Hierosolymorum renunciatus est. eodemque modo apud Antiochiam episcopo Babylas post confessionem in vinculis mortuo, Fabius ecclesiæ illi præficitur. Porro quæ & quanta Origeni in ea persecutione acciderint: & quis horum omnium exitus fuerit, dum pessimus Demon omnes adversus illum copias instantius inno vet, cunctisque machinis ac viribus eum impugnat, & in hunc præ reliquis omnibus qui tunc temporis appetiti sunt, præcipue irrui: Quæ item & quanta propter doctrinam Christi vir ille pertulerit, vincula scilicet & corporis cruciatus, & in intimo carceris recessu ferrei torquis ærumnas: utque multorum dierum spatio pedes in nervo ad quatuor usque foraminum interstitia distenti fuerint: ad hæc ignium

οἷα λέγει κακά, ὡς ἀθήσεται ἡμῖν, ἵνα μὴ τὴν
ναρπαγῆς τε ἀβετεῖ τινα δὲ πᾶσι γραφῶν
κέρχεται ῥητοῖς πάλιν δὲ πᾶσι παλαιῶν
τε καὶ ἑνὶ τῇ ἑκκλησίᾳ τὸν Ἀπόστολον τέλει
ταῖς φησὶ ὅτι τὸ δὲ νόσησας ἀδιάφορον ἐστὶ
ὁ μὲν νοήσας, τὸ δὲ σῶμα ἐν ἀνάγκῃς δὲ
λατῇ τῇ καρδίᾳ ἐχὶ καὶ βίβλον τινα φέρει
ἣν λέγουν ὅτι ἐραὶ καὶ ἀπατεπικέται, καὶ τὸ
ἀκηκοῦσα ἐκείνης καὶ πιστεύουσα, ἀφ᾽ ἧς
ψυχῆς τῶν ἀμαρτημάτων. ἀλλῶς ἀφ᾽ ἧς
παρ' ἣν Χεῖρος Ἰησοῦς ἀφῆκε, καὶ τὰ μὲν
τέτων τὰδε ἐστίν.

B

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ'.

Περί τῆς δέκτου.

Αλλὰ ὁ Φίλιππος ἐτεσιν ἐπὶ τῷ βασιλεὶ
σαύῃ, διαδέχεται δέκιος ὃς δὴ ὁ
Φίλιππος ἐχθρὸς ἐνεκα, διωγμὸν καὶ τῶν
ἐκκλησιῶν ἐγείρει ἐν ᾧ Φαβιανὸς ἐπὶ Ρώμῃ
μαρτυρίῳ τελειωθέντος, Κορνήλιος τὴν Ἐ-
σκοπὴν διαδέχεται, ἐπὶ τῇ Παλαιστίνῃ Δι-
ξανδρος ὁ τῆς Γερουλίαν ἐκκλησίας Ἐ-
σκοπος, αὐτὸς δὲ Χεῖρον ἐν τῇ Καισαρείᾳ
γεμονικοῖς ὡς ἀσας δικαστήριος, καὶ ἐπὶ
τέρα διαπρέψας ὁμολογία, δεσμοῦ
πειρεῖται, λιπαρὸν γῆρι καὶ σεμνὴ πολλὰ
τεσεμμένον, τῆς δὲ μὲν τὴν ἐν τοῖς ἡγε-
μοῖς δικαστήριος λαμπρὰ καὶ σεφικὰ μα-
τυρίαν, ἐπὶ τῆς εἰρήτης κοιμηθέντος, Μαξί-
μῆς διαδοχῇ τῆς ἐν Γερουλίᾳ Ἐ-
σκοπῆς ἀναδείκνυται, τῷ δὲ Ἀλεξάνδρῳ πα-
ρακλησίῳ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῷ Βαβίλῳ
τὴν ὁμολογίαν ἐν δεσμοῦ τῷ μεταλλῷ
ἐξελθόντος, Φάβιου τῆς αὐτοῦ πατρὸς αἰῶν
ἐκκλησίας, τὰ μὲν οὖν διεγίνει καὶ τὸν διω-
γμὸν συμβάντα οἷα καὶ ὅσα, καὶ ὅποιος ἐπὶ
τελευτῆς, τῷ πονηρῷ δαίμονος ἐφαιμύ-
τῳ ἀνδρὶ πανεργαῖα ὡς ἀταξάμενος, πα-
τε μηχανῇ καὶ δυνάμει καὶ αὐτὸς στρατη-
σαί, ὡς πάντας τε τὰς τιμικὰς πε-
λεμνησίας διαφερόντως ἡτοκίαντος
αὐτῷ. οἷα τε καὶ ὅσα διὰ τὸν Χεῖρ ὁ λόγος
ἀνὴρ ὑπέμεινε δεσμὰ καὶ βασάνες τὰς κα-
τὰ τὸ σῶμα, τὰς τε καὶ σιδηρὰ καὶ κα-
μυχοῖς εἰρήτης ἡμωρίας, καὶ ὡς ἐπὶ πᾶσι
ταῖς ἡμέραις τὰς πόδας ὑπὸ τεσσαρά τα

Huc refer
Nieph.
c. 27. 32.
l. 5.

κολασθῆναι ἐξ ὧν τῶν ἀγαθῶν διασῆμαί κα-
τασώμενος. πῦρ τε ἀπὸ αὐτῶν, καὶ ὅσα ἄλλα
πρὸς τῶν ἐχθρῶν ἐπενεχθέντα κατὰ τὴν ἡμέ-
ραν αὐτῶν ἐγένοντο, οὐκ ἐστὶν ἀπογράψαι, μηδὲ
αὐτὸν ἀνελεῖν παντὶ ὁρῶντι. ὁ δὲ καὶ φιλονεί-
κως ἐστὶν ἄνθρωπος, ὁποῖας τε μὴ ταῦτα καὶ ἀλείπει
φονῆς, καὶ αὐτὰς πλήρεις τοῖς ἀναλήψεως δεο-
μένοις ὠφελείας. πλείους οὖν αὐτὸν τὰν δού-
λων ἀγαθῶν ὁμῶς καὶ ἀκριβῶς ἀνέχεσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'.

Περί τῶν Διονυσίου συμφορῶν.

Τ' ἄγετοι καὶ Διονύσιον, ἐν τῇς πρὸς Β
Γερμανὸν ἐπιστολῇ αὐτῆς ἀναθήσομαι.
ὅσα τετὸν περὶ αὐτῶν λέγων ἰσορεῖ τὸν τρέ-
πον. ἐγὼ δὲ καὶ ἐνώπιον τῶ Θεοῦ λαλῶ, καὶ
αὐτὸς οἶδεν ὅτι ἐψεύδομαι· ἐδὲ μίαν ἐπὶ
ἐμαυτῷ βαλλόμενον, καὶ ὅτι ἀθεοίπετοίμαι
τὴν φυγὴν. ἀλλὰ καὶ πρότερον τῶ καὶ δέκιον
προτεθέντ' ὁμῶς, Σαβίνῳ αὐτῆς ὥρας
Φρεμεντάριον ἐπέμψεν εἰς ἀναζήτησίν μου.
καὶ γὰρ μὲν τεσσάρων ἡμερῶν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἔμει-
να, τὴν ἀφίξιν τῶ Φρεμενταρίου προσδο-
κῶν. ὁ δὲ πάντα μὲν ἀπεπλήρωσεν ἀνερει-
κῶν. τὰς δὲ τὰς πόλιν, τὰς ἀγροὺς. ἐν-
θα κρύπτειν αὐτὸς ἡ βασιλεὺς ὑπονόησεν. ἀο-
ρασία δὲ εἶχετο, μὴ εὐρίσκων τὴν οἰκίαν· καὶ
ὅτι ἐπίστευεν οἴκῳ μεδιωκόμενον μένειν. καὶ
μόλις μὴ τὴν τετάρτην ἡμέραν κελεύσαντός
μου μετ' αὐτῶν τῶ Θεοῦ, καὶ ἀδελφῶν ὁδο-
ποισαίνος. ἐγὼ τε καὶ οἱ παῖδες καὶ πολλοὶ
τῶν ἀδελφῶν, ἅμα συνεξήλθομεν. ὅτι ὅτι
τῶ Θεοῦ προνοίας ἔργον ἐκείνο γέγονε, τὰ
ἐξῆς ἐδήλωσεν. ἐν οἷς τάχα ποιηγόντα μὲν
χρησιμῶν. εἴτα τινὰ μετὰ τὸν εἶπὼν, τὰ μὴ
τὴν φυγὴν αὐτῶν συμβεβηκότα δηλοῖ, ταῦτα
ἐπιφέρει. ἐγὼ μὲν γὰρ περὶ ἡλίας δυσμῶν ἀ-
μα τοῖς σωῆμοις ἵσχυόμενον ὑπὸ τοῖς στρα-
τιώταις, εἰς Ταπόσιον ἤχθλ' ὁ δὲ Τιμόθεος
κατὰ τὴν τῶ Θεοῦ πρόνοιαν ἐτύχε μὴ παρῶν,
μὴ καὶ ἀληθεύει. ἐλθὼν δὲ ὕστερον, εὗρε τὸν
οἶκον ἔρημον καὶ φρενέτας αὐτὸν ὑπηρετάς
ἡμᾶς δὲ ἐξωδραποδισμένους. καὶ μετ' ἑτε-
ρα φησὶ. καὶ τίς ὁ τῆς θαυμασίας οἰκονομίας
αὐτῶν τρέπον; τὰ γὰρ ἀληθῆ λέχθησεται. ἀ-
πῆλ' αὖτις τῶν χωρῶν ὑποφύγοντι τῶ
Τιμόθεῳ καὶ τεταραγμένῳ. καὶ τὴν αἰτίαν

A minas, & quæcumque alia ab inimicis
illata fortiter sustinuit : & cuiusmodi
tandem harum rerum exitus fuerit, ju-
dice omni virum nisi ambitiosè con-
tendente ne illum interficeret : deniq;
quos sermones posthæc quamque utiles
iis qui consolatione indigent relique-
rit, plurimæ ejus epistolæ non minus ve-
rè quàm accuratè commemorant.

CAPUT XL.

De his quæ Dionysio acciderunt.

Q'Uæ autem Dionysio contigerunt, ^{Huc refer}
ex ipsius adversus Germanum e- ^{Niceph.}
pistola hic adscribam : in qua de se- ^{c. 28. l. 5.}
metipso verba faciens, ita narrat : ego
verò coram Deo loquor, & ipse icit
me nequaquam mentiri : nunquam
mea sponte, nec sine Dei nutu fu-
gam inii. Sed & prius, cum persecu-
tionis edictum sub Decio propositum
fuisset, Sabinus Frumentarium qui me
requireret, eodem temporis momen-
to misit. Atque ego quidem quatri-
duo domi mansi, adventum exspe-
ctans Frumentarii. Ille verò omnia
circumeundo perscrutabatur : vias, flu-
vios, agros : ubi me occultari aut quæ
transitum esse suspicabatur. Verum
caligo quædam ei obtutum ademerat,
ne domum reperiret. Neque enim o-
pinabatur me domi consistere grassan-
te adversus me persecutione. Vixque
post diem quartum, cum Deus mihi
ut aliò migrarem præcepisset, ac præ-
ter opinionem omnium viam aperuisset :
ego & famuli, multique ex fratri-
bus simul egressi sumus. Atque id divi-
næ providentiæ opus fuisse, rerum e-
ventus postea declaravit. Siquidem
nonnullis fortasse haudquaquam inuti-
les fuimus. Deinde paucis interpositis,
ea quæ ipsi post fugam contigerunt sub-
jungit his verbis : Ego quidem circa
Solis occasum unà cum comitibus meis
à militibus comprehensus, Taposirim
perductus sum. Timotheus verò Deo
ita disponente, tum quidem non adfuit,
nec comprehensus est. Sed cum postea
advenisset, domum vacuum reperit, &
satellites qui eam custodiebant : nos
verò in servitutem abductos. Et ali-
quanto post : Quisnam verò, inquit, di-
vinæ illius dispositionis ordo ac modus
fuit? Dicam enim quæ vera sunt. Aufu-
genti & perturbato Timotheo agrestis

Gg ij